

Judikatūras krājums

Lieta T-486/11

**Orange Polska S.A., iepriekš Telekomunikacja Polska S.A.
pret
Eiropas Komisiju**

Konkurence — Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana — Polijas telekomunikāciju tirgus — Lēmums, ar kuru konstatēts LESD 102. panta pārkāpums — Nosacījumi, kurus ir noteicis vēsturiskais operators, lai sniegtu jaunajiem operatoriem maksas pieeju tīklam un pakalpojumiem vairumtirdzniecības līmenī platjoslas sakaru tīklā — Leģitīmas intereses konstatēt pārkāpumu — Naudas sodi — Pienākums norādīt pamatojumu — Pārkāpuma smagums — Vainu mīkstinoši apstākļi — Samērīgums — Neierobežota kompetence — 2006. gada pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (astotā palāta) 2015. gada 17. decembra spriedums

- Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Komisijas rīcības brīvība — Pārbaude tiesā — Savienības tiesas neierobežota kompetence — Piemērošanas joma — Tiesiskuma pārbaude attiecībā gan uz tiesībām, gan arī uz faktiem — Sekas — Pilnvaras grozīt naudas soda apmēru*
(LESD 102. pants, LESD 261. un 263. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. un 31. pants; Komisijas Paziņojums 2006/C 210/02)
- Konkurence — Administratīvais process — Komisijas pilnvaras — Pabeigta pārkāpuma konstatēšana — Komisijas pienākums pierādīt leģitīmas intereses šāda pārkāpuma konstatēšanai*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punkts)
- Konkurence — Administratīvais process — Paziņojums par iebildumiem — Nepieciešamais saturs — Tiesību uz aizstāvību ievērošana — Galveno faktisko un tiesisko apstākļu, kuru rezultātā var tikt uzlikts sods, norāde — Apjoms — Paziņošana par atbilstošajiem faktoriem attiecībā uz vainu pastiprinošiem un mīkstinošiem apstākļiem — Pietiekams raksturs*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. punkts un 31. pants; Komisijas Paziņojums 2006/C 210/02)
- Eiropas Savienības tiesību normas — Principi — Pamattiesības — Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu — Piemērojamība — Lisabonas līguma stāšanās spēkā — Ietekmes neesamība uz lietas taisnīgas izskatīšanas principu*
(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa)

5. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Komisijai rezervētā rīcības brīvība — Robežas — Samērīguma principa ievērošana — Piemērojamība — Pārkāpuma smaguma un tā novērtējuma kritēriju ņemšana vērā*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. pants; Komisijas Paziņojums 2006/C 210/02)
6. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Kritēriji — Pārkāpuma smagums — Saistoša vai izsmeloša kritēriju saraksta neesamība — Vērtēšanas kritēriji*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. pants; Komisijas Paziņojums 2006/C 210/02)
7. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Kritēriji — Pārkāpuma smagums — Pienākums ņemt vērā konkrēto ietekmi uz tirgu — Neesamība — Komisijas pamatnostādnēs tieši neminētu kritēriju ņemšana vērā*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 98/C 9/03, 1.A punkts un Paziņojuma 2006/C 210/02 22. punkts)
8. *Dominējošais stāvoklis — Ļaunprātīga izmantošana — Piegādes atteikums — Par ļoti smagu uzskatīts pārkāpums — Vērtēšanas kritēriji — Dominējošais stāvoklis, kura izcelsme ir agrākais likumīgais monopols — Daudzkārtēji, acīmredzami, pastāvīgi un apzināti izdarīti pārkāpumi, kuri notiek visā kādas dalībvalsts teritorijā*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. pants; Komisijas Paziņojums 2006/C 210/02)
9. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Kritēriji — Vainu mīkstinoši apstākļi — Pārkāpuma izbeigšana pēc Komisijas iejaukšanās — Cēloņsakarības nepieciešamība*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 98/C 9/03 3. punkta trešais ievilkums un Paziņojuma 2006/C 210/02 29. punkta pirmais ievilkums)
10. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Kritēriji — Vainu mīkstinoši apstākļi — Uzņēmuma efektīva sadarbība procesā ārpus paziņojuma par sadarbību piemērošanas jomas — Iekļaušana — Nosacījumi*
(LESD 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 2006/C 210/02 29. punkta ceturtais ievilkums)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 66.–68, 114. un 115. punktu)

2. No Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punkta, to lasot kopsakarā ar šīs regulas sagatavošanas darbiem, izriet, ka Komisijai ir jāpierāda, ka pastāv legītīmas intereses konstatēt pagātnē izdarītu pārkāpumu, ja vienlaikus šis pārkāpums ir beidzies un Komisija neuzliek naudas sodu.

Pastāv saikne starp, pirmkārt, Komisijai noteikto pasākumu pierādīt legītīmās intereses konstatēt pārkāpumu un, otrkārt, noilgumu tās pilnvarām uzlikt naudas sodus. Komisijas pilnvaru uzlikt soda naudu noilgums neietekmē tās netiešās pilnvaras konstatēt pārkāpumu. Tomēr šis netiešās pilnvaras pieņemts lēmumu, ar ko konstatē pārkāpumu pēc noilguma iestāšanās, var izmantot tikai ar nosacījumu, ka Komisija pierāda savu legītīmo interesi konstatēt attiecīgo faktu.

No tā izriet, ka Komisijai nav pienākuma pierādīt, ka pastāv leģitīmas intereses konstatēt pagātnē izdarītu pārkāpumu neatkarīgi no fakta, ka tā piemēro sodu par šo pārkāpumu, nosakot naudas sodu.

(sal. ar 76.–78. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 90.–92. punktu)

4. Lisabonas līguma spēkā stāšanās, līdz ar ko Pamattiesību harta tika ietverta Savienības primārajās tiesībās, nav būtiski grozījusi tiesību uz taisnīgu tiesu saturu, kā šis saturs izriet tostarp no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta un kā Savienības līmenī tas ir atzīts esam kā Savienības tiesību vispārējs princips. Šos apsvērumus var attiecināt uz tiesībām tikt uzklausi un plašāk attiecībā uz tiesībām uz aizstāvību kopumā, ciktāl minētās tiesības garantē taisnīga tiesas procesa norisi.

(sal. ar 95. punktu)

5. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 109. un 176. punktu)

6. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 110.–113. punktu)

7. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 163. punktu)

8. Saistībā ar pārbaudi par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas ir notikusi, pārkāpjot Savienības konkurences tiesību normas, šis apstāklis ir jāņem vērā, tiklīdz pastāv dominējošais stāvoklis, kura izcelsme ir agrākais likumīgais monopols. Novērtējumā par telekomunikāciju uzņēmumam uzliktā naudas soda par ļaunprātīgu izmantošanu samērīgumu un, precīzāk, par naudas soda pamatsummas samērīgo raksturu, ir būtiski ņemt vērā,

- pirmkārt, faktu, ka šī uzņēmuma dominējošā stāvokļa izcelsme bija iepriekšējais likumīgais monopols,
- otrkārt, faktu, ka izdarītais pārkāpums izpaudās kā daudzkārtēji, acīmredzami, pastāvīgi un apzināti reglamentējošo noteikumu pārkāpumi, kuros šim uzņēmumam kā operatoram ar būtisku ietekmi tirgū bija uzlikts pienākums piešķirt alternatīvajiem operatoriem neierobežotu piekļuvi savām vietējām sakaru līnijām un saistītajiem pakalpojumiem uz pārredzamiem, godīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem,
- treškārt, faktu, ka šis uzņēmums apzinājās savas rīcības prettiesisko raksturu gan attiecībā pret reglamentējošiem noteikumiem, jo pret to tika uzsākta tiesvedība un tam piemēroja sodu ar valsts regulatīvās iestādes lēmumiem, kurus apstiprināja ar galīgiem valsts tiesu nolēmumiem, gan saistībā ar konkurences tiesībām, jo šīs prakses tika piemērotas ar mērķi traucēt vai aizkavēt jaunpienācēju ienākšanu attiecīgo produktu tirgos, un,

— ceturtkārt, faktu, ka produktu, kurus skāra šī uzņēmuma pārkāpjošās prakses, kuru izmēri ir ievērojami, tirgi, ciktāl to izplatība bija visa vienas no lielākajām Savienības dalībvalstīm teritorija, ir tirgi ar lielu nozīmi gan no ekonomiskā, gan no sociālā skatupunkta, jo piekļuve platjoslas internetam ir informācijas sabiedrības attīstības priekšnoteikums.

Šādi elementi ir pietiekami, lai uzskatītu, ka attiecīgajam uzņēmumam pārnestā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kura izpaudās kā atteikums sniegt pakalpojumu, ir kvalificējams kā smags pārkāpums.

Šādos apstākļos tiklīdz kumulatīvi pastāv, pirmkārt, fakts, ka apsūdzētais uzņēmums nevarēja nezināt par savas rīcības prettiesisko raksturu, otrkārt, šīs rīcības apzināto raksturu, un visbeidzot fakts, ka vēsturiskajam operatoram bija gandrīz monopolstāvoklis platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū un ļoti spēcīgs dominējošais stāvoklis mazumtirdzniecības tirgos, Komisija ir pamatoti kvalificējusi šo pārkāpumu par smagu pārkāpumu un par tādu, kura smaguma pakāpe ir sevišķa. Ņemot vērā iepriekš šo sevišķā smaguma pakāpi, Komisija nav pārkāpusi samērīguma principu, noteikdama 10 % apmērā pārdošanas apjoma daļu, kas ir fiksēta naudas soda pamatsummas noteikšanai, kas tam ir uzlikts saskaņā ar Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 19.–22. punktu.

(sal. ar 177.–183., 185. un 186. punktu)

9. Naudas soda, kas uzlikts par konkurences tiesību normu pārkāpumu, apmēra noteikšanas jomā pārkāpuma izbeigšana uzreiz pēc pirmās Komisijas iesaistīšanās loģiski vainu mikstinošs apstāklis var būt tikai tad, ja pastāv iemesli uzskatīt, ka attiecīgos uzņēmumus to pret konkurenci vērstās darbības izbeigt pamudināja attiecīgās iesaistīšanās. Citiem vārdiem, lai pārkāpuma izbeigšanu varētu atzīt par atbildību mikstinošu apstākli, ir vajadzīgs, lai pastāvētu cēloniskais sakars starp Komisijas iesaistīšanos un attiecīgā pārkāpuma izbeigšanu.

(sal. ar 213. punktu)

10. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 219.–221. un 224. punktu)